

Ceafalăul

Redacția și Administrația:
Bătră-Neamț, Piața 6 Septembrie
Proprietar: MIHAIL MAGIARI
Înscris sub Nr. 10 | 1942 Tribunalul Neamț

**Săptămânal de informații și afirmare
românească**

Director: MIHAIL AVADANEI

Abonamente:

Particulari 300 lei anual
Instituții 500 . .
Ab. de susținere 1000 . .

Obiceiuri de Anul Nou în Basarabia

de Prof. George Uță

Sufletul țaranului basarabean prezintă trăsături asemănătoare cu al țaranului român de pretutindeni. Cei peste o sută de ani de stăpânire străină, n'au putut să înăbușe ființa acestui popor blând, dar statornic în păstrarea zestrei străbune. Aceeași credință în Dumnezeu a ridicat altare de închinare; și ce bogată e Basarabia în biserici și mănăstiri, în schituri și troițe! Aceeași nestrămutată dragoste de pământ, revărsată în doinele sale; aceeași atitudine de seninătate în fața morții; aceeași limbă pitorească, cu vestigii arhaice; aceeași comoară de tradiții, oglindite în mulțimea obiceiurilor, datinelor și erezurilor, stau mărturie a unei frățești obârșii și a unui trecut comun.

Tradiția a dăinuit pe deasupra veacurilor și a oamenilor. Românul basarabean o'a împotrivit cu dărzenie inovațiilor; ceea ce a apucat „din bătrâni”, căpăta autenticitate în ochii lui, durând, peste timp, obiceiul cu aurula vechimii.

Aproape cinci sute de ani au trecut dela moartea lui Ștefan cel Mare și numele său continuă a fi pomenit de răzeșii satelor de dincolo de Prut, la cumeții, la nunți și în atâtea alte împrejurări ale vieții. Iată cum e zugrăvit într-o colindă, cântată de Crăciun, de copiii din județul Soroca:

Voinicul de Ștefan Vodă
Cu umerile
Tâni tunurile
Și cu dreapta
Tâni carlea,
Din gură o citește
Din ochi albaștri o privește
Din sprincene-o hotărăște,
Lerlui, Doamne! ¹⁾

Ce plastic e prinsă figura marelui Voevod, ce unește, în făptura Sa, puterea și dragostea de cultură!...

Și în Basarabia, acum, de Anul Nou, răsună, pe întinsul plaiurilor sale, plugăsoarele cu clopoței, însoțite de pocnetele harapnicilor, de mugetele buhaielor, de urările copiilor!

Acolo, ca și aici, gospodăria (urmare în pag. 3-a)

1) „Folklor Basarabean” de Tatiana Măgălaș.

M. S. REGELE MIHAIL I DATINILE SE ADRESEAZĂ POPORULUI ROMÂN LA INCEPUT DE AN NOU

M. S. REGELE MIHAIL I

DOMNUL MAREȘAL ION ANTONESCU

Poporul întreg se roagă pentru sănătatea și îndelunga viață a Domnului Conducător al Sfatului cu prilejul zilei de Sf. Ioan.

ROMÂNII!

Atotputernicul nu a voit ca anul ce se încheie să aducă sfârșitul suferințelor morale și materiale ce au fost impuse poporului nostru de acest război.

Din pragul Noului An, ne îndreptăm cu toții privirile înspre viitor, Trecând urările cele mai arzătoare ca el să aducă o pace dreaptă, întemeiată pe ideile binefăcătoare de libertate, onoare și toleranță, fără de care nu poate să fie nici ordine, nici civilizație.

Aceste vremuri turburi, care au văzut atâtea schimbări neprevăzute și atâtea răsturnări de situații, au oferit prilejuri la care nu toți au rezistat de a cădea în ispită. Poporul român însă nu s'a depărtat dela porunca de a nu dori și de a nu își însuși ceea ce nu-i aparține și de a respecta drepturile tuturor celor care le respectă pe ale sale. Respectul drepturilor sale este singurul lucru pe care poporul nostru îl cere pentru a întreține relații pașnice cu toți cei care îl înconjoară.

Atâtea timp cât vom rămâne credincioși acestei porunci, vom putea suferi cu conștiința datoriei împlinite și cu încredere în dreptatea cauzei noastre încercările ce ne-ar mai fi rezervate până când omeniarea își va găsi o așezare durabilă și dreaptă.

Ridicându-Mi gândul către Cel de Sus pe care îl rog să ne ocrotească printr-o judecată nepărtinitoare, urez poporului Meu un an nou și fericit în sânul unei lumi pacificate prin puterea și înțelepciunea principiilor creștine.

Betleemul și poporul român

Datinile sfintelor sărbători dau pe față adevăruri istorice. Aceste bunuri spirituale formează un nesecat izvor de inspirație dar și de documente. Ceea ce a clădit poezia poporului și datina este o temelie puternică a trecutului.

Pentru poporul român Nașterea Domnului este nașterea lui. Fiindcă, ca popor s'a născut în ritmul de pătrundere și cunoaștere a Domnului Hristos; ca suflet, poporul nostru poartă pecetea ieslei Betleemului — în drumul vitreg de formare; poartă seminul cuelor golgotiene în calea sbuciumată de afirmare

și lumina Taborului în faza actuală de dezvoltare și apărare.

Românul vede în Nașterea Domnului nu numai evenimentul de neegalat în istorie și punctul central al acestuia, ci vede o neîntreruptă actualizare și trăire între oameni. Iisus nu s'a născut numai acum aproape două mii de ani; nașterea Sa nu se pierde în negura vremii ci trăiește mereu în memoria creștină; ea se reînnoiește în fiecare an din casă în casă odată cu colindătorii cărora fiecare gazdă le deschide.

O privire asupra producțiilor populare ne face să în-

telegem atitudinea românului față de pruncul din Betleem și să cunoaștem sufletul creștinului din Carpați sbuciumat prin vâltoarea vremurilor.

„Vii-is Doamne pe pământ
Și-i poartă'n alaiu și'n cânt
Colindătorii la casa
Și-i cinstesc și-i pun la masă
Și le-aprind tot făclii
Ca la dans și gându-ți-i”.

În această zi a Nașterii Domnului, Românul nu are altceva de făcut decât: „Eu aștept pe Dumnezeu cu El să vorbească și eu”. În noaptea spre Crăciun fiecare creștin poate să vadă pe pruncul Iisus. Pentru aceea colindătorii îndeamnă pe gazde să nu doarmă „câci nu-i vreme de dormit” ci:

„Faceți focul cât mai mare,
Și-mi aprinde-o lumânare
Și-o candelă la icoană
Și-mi ieșiți și pân'afară,
De îl vedeți pe Hristos
Cum vă vine de frumos!”

Minunile petrecute la Betleem se petrec pe pământul românesc. În Bucovina circulă o legendă că, până la Nașterea Domnului nu era alt luminător decât luna și că în momentul solemn al nașterii s'a aratat luceafărul de seară. Natura însăși capătă o altă înfățișare față de trecut.

„De când Domnul s'a născut,
Pământul s'a împodobit
Pat cu lună, cu lumină
Tot cu soare, cu căldură
Și cu stele mărunțele
Și cu luna printre ele”.

(Urmare în pag. 2-a)

Crăciunul printre răniți

La Spitalul din Piatra-N.

a avut loc o duioasă manifestare în ziua de Crăciun

Prin grija d-lui lt. colonel I. Teodorescu-Darie, prefectul județului Neamț și a d-lui colonel Al. Niculescu, comand. Garnizoanei, s'a ținut din timp, la Prefectură o consfătuire cu toți șefii de autorități, cu care prilej s'a organizat prezentarea oficialităților și a publicului la căpătâiul răniților în zilele de Crăciun și Anul Nou. După ce s'a hotărât ca fiecare societate și întreprindere să depună darurile ce are de dat pentru răniți, la Garnizoană, unde s'a făcut câte un mare pachet, pentru fiecare rănit scriindu-i-se numele pe el, s'a stabilit că în prima zi de Crăciun, la ora 12, toate oficialitățile din orașul Piatra-N. să fie prezente la spital, unde toți cucernicii preoți din oraș vor oficia o slujbă, se vor cânta colinde și cântece de stea și se vor împărți apoi darurile.

Astfel, în ziua de Crăciun se aflau în sala mare a spitalului, toate autoritățile și reprezentanții tuturor instituțiilor, în frunte cu: d-l lt. colonel I. Teodorescu-Darie, prefectul județului, cu doamna; d-l colonel Al. Niculescu, comandantul garnizoanei, d-l lt. colonel G. Ante, comandantul C. T. Neamț, reprezentantul Cavalerilor ordinului „Mihai Viteazul”, d-na Eugenia P. Popovici, președ. filialei de Cruce Roșie cu întreg comitetul de doamne, d-l Petre Popescu, prim președinte al Tribunalului Neamț, d-l colonel Z. Vasiliu, cdt. Rgt., d-na lt. col. Vasilescu, d-l av. Ernest Kirculescu, decanul baroului, d-na M. Șoarec, d-l lt. col. Maxim, cdt. Legiunii de jandarmi, d-l cpt. D. Iacobai, ajutor de primar, P. C. pr. protoieru D. Nourescu, d-l maior C. Bărescu, d-l Gh. Haiden, șeful poliției, Mihail Avadanei, președintele Asociației Invățătorilor din județul Neamț, precum și un impresionant de mare număr de oameni din toate păturile societății. Așezați frumos pe paturi și bănci, stăteau răniți sprijiniți de surorile de caritate, în veșmânt alb și supraveghiați de medicii spitalului, d-nii d-ri: M. Enăchescu, Iacomi, Micu. S'a oficiat o slujbă religioasă de către p. c. părinți: V. Constantinescu și N. Popovici, cu răspunsuri date de corul bisericii Măraței sub conducerea studentului teclog, Hanganu. A luat apoi cuvântul, în numele Bisericii, p. c. părinte N. Popovici, arătând în cuvinte însuflețite, dragostea și recunoștința de care se bucură acei cari și-au lăsat pe câmpul de onoare parți din trupul lor, pentru dreptatea neamului, în sânul întregului popor românesc. A vorbit, după aceasta d-l lt. colonel I. Teodorescu-Darie,

(continuare în pag. 3-a)

Buletin informativ al Camerei de Comerț

Se publică spre știința tuturor comercianților că în cadrul aplicării D. Lege Nr. 410/941, a legii pentru înființarea unui registru al comerțului din anul 1931 a instruițiilor Ministerului Economiei Naționale cu putere de lege s'a radiat din Oficiu firmele comerciale specificate mai jos.

Foștii comercianți nu mai pot exercita pe viitor comerțul în cauză, iar pentru abateri ce se vor constata cu ocazia controlului permanent ce se face li se va încheia acte de contravenție la legea pentru combaterea sabotajului economic.

Șmilovici Debora Piatra-N., Manufactură și pânzeturi; Hofman Bercu Piatra-N., manufactură și brașovenie; Chascal Mayer zis Chascalovici Mayer Piatra-N., galanterie, blănărie, încălțăminte; Stambler David Piatra-N., manufactură, mărunțuri și încălțăminte; Martin Buholtzer-Piatra-N., boiangerie și spălătorie; Ghitta Rotman Piatra-N., manufactură, galanterie; Harabagiu Gh. D-tru Piatra-N., cofetărie; B. M. Zalmanovici Piatra-N., lemnărie; Rudich Marcu Buhuși, băuturi spirtoase, agentură, comision și vânzare de sare; Crețulescu Th. com. Siliștea, băuturi spirtoase, coloniale și cășăpie; Maxim Neculai Piatra-N., coloniale, chimicale, bumbăcărie; Iuster David Buhuși, industrie de apă gazoasă; Ivanov Costea Tg. Neamț, cofetărie și brăgărie; Rozin Zeilig Tg. Neamț, măcelărie; D. Herșcovici Tg. Neamț, depozit de vinuri; Nicolau Vasile Tg. Neamț, măcelărie; Socianu M. Isac Tg. Neamț, băuturi spirtoase, cereale, Weissner Meer Buhuși, coloniale și piei crude; Haber Ghidale Buhuși, măcelărie și brânzeturi; Leizer Solomon Buhuși, cafenea; Avram Moise Buhuși, băcănie; Băghici Const. Buhuși, băuturi spirtoase; Ilic Moise Buhuși, băuturi spirtoase, restaurant și băcănie; Rozenberg Samoil Buhuși, manufactură și brașovenie; Petreanu H. Avram Buhuși, coloniale; Schwartz Hahamioan Peisch Buhuși, depozit de cherestea; Iosub M. Strul Buhuși, brutărie; Carp Vasile com. V. Conta; băuturi spirtoase; Pais Herșcu Tg. Neamț, derivate din cereale; Rotaru C. Gheorghe com. Slobozia, băuturi spirtoase, băcănie; Ursu Iancu Ioan com. Siliștea, băuturi spirtoase, băcănie; Landman I. H. Malca Piatra-N., depozit de zahăr; Schark Hune Ilic Piatra-N., făinărie; Martin Buholter Piatra-N., spălătorie, boiangerie; Făinaru Marcu Piatra-N., cereale și făinărie; Romașcanu B. I. D. Piatra-N., lemnărie; Beral David Piatra-N., cereale și coloniale; Gheorghies S. Const. com. Buhălnița, băut. spirt., mărunțuri; Geană D-tru com. Galu, băcănie, cereale, mărunț.; Ambrozi Th. Ioan com. n. Țibucani, precupie;

(Continuare în Nr. viitor)

Betleemul și poporul român

(Continuare din pag. 1-a)

Poporul românesc poartă în sufletul său mândria că a fost singurul care a primit pe Domnul Hristos. În Țara Românească Maica Domnului „cu Fiul și bătrânul Iosif au aflat găzduire. În călătoria celor trei persoane prin Transilvania au fost alungați de la casa ungurească, sârbească și săsească, ba încă au fost asmuțiți cu câinii dar în Țara Românească „să se pomenesc“.

„Bine-am nimerit
bine ne-a primit
bine i-a părut
dacă ne-a văzut

In cas'ne a băgat
și ne-a ospătat
și ne-a mângăiat

Pe pământul românesc cerul se deschide, animalele primesc graț, și toții se închină în această sfântă noapte. *Cei buni la Dumnezeu* aud glasurile serafice ale îngerilor. Toți trebuie să aștepte toată noaptea cu lumina aprinsă momentul solemn. La vremea cuvenită se aude o toacă sus iar cocoșul cântă.

Pruncul Iisus nu este de nimic împiedecat în calea desfășurării miracolului: „vân-

tu-l bate, nu-L răsbate; neaua ninge nu-L atinge“.

Fără a cădea în misticism, Românul prin firea lui este credincios și cu frică de Dumnezeu. Pentru aceasta Noaptea Crăciunului este o explozie de lumină și virozitate în suflet bucurii pe care nu și le poate explica și nici nu caută să să le explice. Aceasta este o bucurie mereu din isvor proaspăt fiindcă acesta curge din veșnicie.

Minunile lui Dumnezeu sunt simple și poporul românesc le înțelege. Lumina opaițului de altădată a turnat prin vocea dieilor din mine și cazanii bucuria Nașterii în sufletul poporului nostru. Aceasta dăinuie în ste. Sătul rămâne specificul poporului românesc. El este creatorul datiniilor iar aceste datine alcătuiesc patrimoniul sufletesc al nației noastre și făurește lanțul ce leagă prezentul cu trecutul ei. În legătură cu Nașterea Domnului a dat la iveală o gamă de colinde. Un cercetător al folklorului afirmă că această poezie este pe cale de dispariție. Să ne ierte acest cercetător; dar folklorul, la noi Români, este într-o continuă creație. La noi acest folklor n'a provenit din file de cărți cu alte mănunchuri de adevăruri, nici n'a rămas între

Plugușorul, peste munți

- 1944 -

Aho, Aho!

La casa din cel câtan
Nu-s lumini ca'n alt ajun.
Plugul pe braz'da rămas
Iar plugarul fără glas.
Căci dușmanul blestemat
De cât hatul ne-a călcat,
S'a ținut de prigonit,
Obiceii moștenit.

Aho, Aho!

La copii din cel sat,
Sună clocoțunfundat.
Coruul n'a mai răsunit.
Buciumul a răgușit,
Iar harapnicul vestit,
Vârful și l-a despletit,
De trei ani, n'a mai plesnit.

Aho, Aho!

La icoana din cămîn,
Gospodarii se înclin,
Vărsând lacrimi și venin.
Și se roagă ne'ncetat:
„Anule mult așteptat
Fii mai darnic, mai bogat
Ca anul, care-a plecat.
Adă peste munți în zbor,
Oastea bravului popor,
A cărui aprig ideal
E să vină în Ardeal.
Dă-i puteri mari, dă-i avânt,
Să țin'acel jurământ,
Prins pe cer și pe pământ,
De-a dezrobi, hotarul sfânt“.

Aho, Aho!

Mare-i drumul și'n curând
S'o 'mplini ce-ai pus în gând.
Buciumul ca altădată
Va strânge flăcări roată.
Plugul iarăși s'a pornit,
Brazda iar s'a primenit.
Și în fiecare tindă,
Lampa iar o să se-aprindă,
S'o găsească mare, zorii,
Pân' se scurg, tăți urătorii.

Aho, Aho!

Valeriu Stupcanu

file ca la popoarele Occidentului. La noi folklorul înseamnă un mod de a trăi și a cugeta.

Deaceia concludem că Betleemul înseamnă cunoașterea noastră. Cine vrea să cunoască sufletul românesc sub cele mai variate înfățișări, în artă, muzică, obiceiuri,

datine, poezie, tradiția sa decel, să cerceteze tot ce este în legătură cu Nașterea Domnului Iisus — la satele noastre, la ceea ce este curat creștinesc în acest ansamblu s'a născut din frământarea vieții istorice a poporului și este tot atât de vechiu ca și poporul nostru.

Pr. Gh. Vărtolac

PREFECTURA JUD. NEAMȚ — SERV. ADMINISTRATIV

COMUNICAT

Nr. 25487

Prefectura Poliției Capitalei a raportat Ministerului Afacerilor Interne că, în ultimul timp s'a observat o mare influență de fișe de anunțare la Cartea de Imobil, a cetățenilor din provincie, care se stabilesc definitiv în Capitală. Cu această situație este de natură să producă o serie de dificultăți aparatului de Stat și să contracareze măsurile de descongestionarea centrelor populate și în special a Bucureștilor, se aduce la cunoștință a celor interesați că, Ministerul Afacerilor Interne interzice până la noui dispozițiuni, strămutarea domiciliului din provincie în Capitală.

De la această dispoziție fac excepție numai:

1. Funcționarii de Stat, transferați în interes de ser-

viciu și

2. Persoanele necesare economiei naționale, a căror prezență, în București, va trebui justificată, cu o prealabilă aprobare, dată de Ministerul Economiei Naționale.

Dispozițiuni în acest sens, au fost date Prefecturii Poliției Capitalei, care a primit ordin să refuze aprobarea stabilirii în București, tuturor persoanelor care nu se găsesc într-una din cele 2 excepții prevăzute la alin. 3 pct. 1 și 2 din prezentul comunicat.

Piatra-N., 28 Dec. 1943

Prefect,
Lt.-Colonel
I. TEODORESCU-DARIE

p. Șef. de Secție,
I. Friciu

Datinile de Crăciun și Anul Nou în jud. Neamț

(Continuare din pag. 1-a)

organizat manifestatii pu-
lice in centrele mari — in
special in Piatra-Neamț —
toată lumea s'ontând prin
colinde și cântece care sunt
fel de rugăciuni, impli-
nirea dreptății noastre pen-
tru care sângerăm și astăzi
ca și deatâtea ori în trecut.
Toate școalele, primare și
secundare, au organizat
asfel de manifestatii, cres-
când tineretului in aceeași
patriarhală atmosferă în
care au crescut strămoșii
noștri. Astfel au putut fi
văzute în Piatra-Neamț ser-
bări cu datine organizate
de: Căminul Cultural „Re-
gele Carol I” din parohia
Precista (președinte Pr. Th.
Boș, director d-l inst. Si-
mon Purice la care a vorbit
despre datini d-l insp. g-l
Al. Gheorghiu; școala nor-
mală de învățătoare de sub
conducerea d-nei Cleopatra
Dobre; școala de fete Nr. 4,
dir. C. Purice; școala de
băieți Nr. 4 de sub con-
ducerea d-lui inv. Vasile
Florea; școala Normală de
învățători „Gh. Asachi” de
sub direcția d-lui prof. Do-
brescu; liceul industrial de
fete de sub conducerea d-nei
prof. Elena Macarie; liceul
teoretic de fete de sub di-
recția d-nei prof. Eugenia
P. Popovici; liceul de băieți
„Petru-Rareș”, unde s'a
reprezentat și o piesă de
teatru original compusă de
un elev de liceu refugiat
din Ardealul de Nord, con-
ducerea d-lui prof. A. A.
Rotundu; liceul Comercial
„Spiru Haret” de sub di-
recția d-lui profesor Victor
Savin, unde elevii au pre-
gătit o frumoasă serbare
sub conducerea d-lor pro-
fesorii: George Uță și V.
Orădeanu; Căminul Cul-
tural „Th. Raux și G. Lala”
din parohia „Valea Viei”
și în fine marea manifestatie
organizată de Căminul Cul-
tural orășnesc Central din
Piatra-N. „Vasile Conta”
cu colaborarea tuturor Că-
minelor Culturale din județ,
la teatrul comunal din
Piatra-N. în ziua de 18 De-
cemvrie 1943. La această
serbare a fost prezente toate
autoritățile și instituțiile din
Piatra-N. și un mare număr
de public — în special ti-
neret și muncitori — în
frunte cu d-l lt. colonel I.
Teodorescu-Darie, prefectul
Jud. Neamț, cpt. M. Lăză-
rescu, primarul orașului, d-l
colonel Al. Niculescu, cdt.
Garnizoanei, d-l colonel Z.
Vasiliu, cdt. de Rgt. etc.,
implind până la refuz
marea și eleganta sală a
teat. ului comunal Piatra-N.,
pusă la dispoziție în mod
gratuit de primărie. Înainte
de programul de datini, a
vorbit despre vechimea și
însemnătatea datinilor la
Români, d-l prof. A. A.
Rotundu, directorul liceului
Petru-Rareș și președinte
al consiliului interșcolar

Piatra-N., după care corul
Căminului Cultural orăș-
nesc central „Vasile Conta”
condus de d-l C. Alexan-
drescu, a deschis programul
cu „Nașterea Ta Hristoase!”.
Acest cor, a cărui existență
se datorește dragostei și
talentului neprețuit al d-lui
C. Alexandrescu, a adunat
în el pe cei cărora le place
muzica din Piatra-N., dela
oameni bătrâni până la ti-
neretul școalelor secundare
(d-na Zachmann, d-na Co-
nonov, d-na Alexandrescu;
preot prototiereu D. Nou-
rescu, preotul T. Boș, pr.
G. Cărlig, pr. N. Popovici,
locot. Anastasiadi ș. a.)

În special s'a remarcat
bucata „Plugșorul” din tot
admirabilul și bogatul con-
cert de colinde și cântece
de stea prezentate de cor
sub direcția de scenă a d-lui
prof. G. Uță, președ. Aso-
ciației prof. secundari.

Datinile din județ au fost
prezentate de trei echipe
pregătite de Căminele Cul-
turale din satele respective.
Prima a apărut echipa de
toboșari a Căminului Cult.
„Arhimandrit Chiriac Ni-
colau” din com. Vânătorii-
Neamțului, pregătită de d-l
inv. C. Papuc, dir. Căm.
Cult. și condusă de d-l inv.
Șt. Mosor. Felul cum se
bate toba, la Anul Nou în
acest sat, nu este întâlnit
nicăieri; aici tot copilul știe
de mic a bate toba și cu
mâna nu cu ciocanul, iar
din sunetele celor 4-5 tobe
câte sunt de obicei într'un
grup se formează un fel de
simfonie foarte plăcută.

Echipa de capră a fost
prezentată de Căm. Cultural
„C. Stăni” din com. Dobreni
jud. Neamț, unul din Că-
minele cele mai harnice din
județ condus de pr. C. Co-
locaru și inv. N. Mancaș.
Echipa a fost prezentată de
d-l I. Bordeianu, secretarul
căm. cult. și a fost foarte
mult aplaudată de asistența
din sală (Capra avea și ted).
A treia echipă a fost a căm.
cult. „Paul Costin” din com.
Zănești jud. Neamț, condusă
de săteanul C. Apetrei și a
prezentat jocul „Călușelor”.
Frumos gătiți cei 10 tineri
călări pe caii de lemn au
obținut admirația publicului
pentru jocul care amintește
legătura dintre cal și călareș
în trecutul nostru.

Din aceste trei echipe,
echipele căm. cult. Dobreni
și a căm. cult. Vânătorii-
Neamț au fost trimise și la
București, unde au repre-
zentat Moldova la concursul
de datini organizat de Fun-
dația Culturală Regală „Re-
gele Mihai I” și Ministerul
Propagandei Naționale.

Osebit de aceste mări-
festatii de datini, așa de
bogate, aproape toate insti-
tuțiile au organizat „comul
de Crăciun” cu care prilej
s'au împărțit daruri nevoia-
șilor și în special copiilor.
Astfel, primăria Piatra-N.

a organizat un astfel de
pom, toate fabricile din oraș,
societățile de binefacere etc.
Unul din cele mai frumoase
obiceiuri, însă, legate de
aceste sărbători în ajutul
nostru, este acel al ajuto-
rării săracilor și
bolnavilor la zile mari.
Astfel, nimeni nu se mul-
țumește cu ce face acasă
sau în apropierea casei, ori
față de cei care vin acasă
la el; fiecare își face o
plăcută datorie de a merge
în astfel de zile la căpătăiul
bolnavilor și mai ales al
răniților. În fiecare zi la
Spitalul de Stat din Piatra-N.
răniții și bolnavii sunt cer-
cețați și umpluți de daruri
dela populația orașului și
în special a celor dela safe.

Nu este comună, chiar dela
distanță de 100 km. de
Piatra-N., care să nu vină
la spital în timpul sărbăto-
rilor Crăciunului și Anului
Nou. Pentru această deo-
sebită și creștinească pur-
tare a locuitorilor județului
Neamț, d-l colonel I. Teo-
dorescu-Darie, prefectul ju-
dețului are un deosebit merit,
fîndcă a știut să trezească
simțimintele acestea și mai
ales a știut să preluască
așa cum trebuie pe acei cari
s'au dovedit adevărați creș-
tini și buni Români.

Această nobilă datorie
față de semenii noștri și
mai ales față de eroii nea-
mului — răniții, orfanii,
văduvele etc., — este un
punct de onoare în activi-
tatea căminelor culturale
din jud. Neamț, care au
fost peste tot active în acest
chip, întrecând orice aștep-
tări. Dar căm. cult. nu au
mers numai în spitale, ci
au intrat și în curțile unde
ostașii țării își călesc spiritul
în nobila misiune a armelor,
aducând și aici bucuria sărb-
ătorii creștinești în duh
românesc și darul frășec
al celui căruia Dumnezeu
i-l-a dat din belșug.

Față de cele ce s'au putut
constata cu prilejul Sărbă-
torilor Crăciunului de anul
acesta în județul Neamț,
avem dreptul s'o spunem
cu tărie că minunată este
zestrea spirituală a nea-
mului nostru și mare este
puterea lui de a-și apăra
ce este al său în fața oricui.
Într-aceasta așteptăm cu
încredere împlinirea drep-
tăților noastre.

M. S. Regina Mamă Elena
mulțumește d-lui lt. colonel I.
Teodorescu-Darie, prefectul
județului Neamț, pentru daru-
rile cu care a răspuns popu-
lația județului la apelul M.
Sale (ochelari).

„Majestatea Sa Regina Mamă
mulțumește călduros d-lui
lt. col. Teodorescu-Darie pen-
tru obiectele daruite spre aju-
torarea celor nevoiași”.

(urmăre în pag. 1-a)

dina, după ce s'a spălat,
aprinde cu toată grija și
evlavie sfânta candelă, sim-
bol al jertfei adusă Celui
Slăvit, către care își în-
dreaptă ruga fierbinte, la
acest început de an nou,
aducător de bine sau de rău.
Căderea icoanei din perete,
prezicând nenorocire, se
verifică cuil de care-i atâr-
nată. Acolo, ca și aici,
stăpâna casei coace pâine
și gătește tot felul de bucate;
fetele mari nu uită să facă
un colac mai măricel și mai
frumos spre a-l „închina”
alesului inimii, după ce
acesta își va zice urătura.
Alți colaci și colăcei sunt
pregătiți pentru urătorii
flăcăi sau copii.

Tinerii nu pot porni cu
uratul decât cu învoirea
preotului, în care scop, în-
soțiți de muzicanți, se înfă-
țișează la casa acestuia,
oferindu-i o găscă sau altă
pasăre. Părintele îi cinstește
cu câte un păhărel de vin,
pe fiecare, în timp ce lău-
tarii cântă; li se dă apoi
cuvântul de învoire.)

Fetele iau busuioc dela
plugul flăcăilor și-l pun în
cosițe, ca să le crească părul
sau îl lasă noaptea pe colacul
fântânii și dimineața, de-
i plin de promoroacă, apoi
soțul adăstat le va fi bogat,
iar de va fi promoroaca
rară și barbatul va fi cam
cu vânt în pungă.

Tot cu gândul la măriție,
în seara aceasta spre Anul
Nou, fetele întind de-a-
curmezișul ulițelor și căra-
rilor satului sfori și ațe,
ca să-și afle ursitul și vremea
mărităului. Dacă sfoara e
ruptă, e semn că ceasul
mult așteptat i-a sosit și fata
se va mărita degrabă, iar
de-a rămas întinsă, va ră-
mâne nemăritată.

Zgribuite de frig, tinerele
curioase cercetează, pe
ascuns, trecătorii până când,
învinse de ger, intră în casă,
desmormindu-se la căldura
vetrei. Mama, spre bucuria
odraslelor, aruncă o poală
de nuci pe pat, imitând
sunetul cloștei, iar copiii,
repezindu-se asupra nucilor,
înită piuitul puilor, în semn
de dragoste părintească.

S'adună flăcăi și fete pe
la case și veselie se năștește.
Din colacul cocoțat într'un
cui, mai sus copilele și flă-
căiașii, pe rând, urcați pe-o
lopată, trebuie să muște,
fără să rădă sau să zâm-
bească măcar; cei ce gre-
șesc sunt „mângăiați” pe
față cu funigină, în hazul
tuturor.

Chinul tovarășului de viață
poate fi cunoscut în albușul
câtorva ouă, vărsat într'o
sticlă de apă. Cât privește
numele, și pe acesta îl pot
afila fetele, servindu-se de
un lighean cu apă, de mar-
gina căruia lipesc niște
fășoare de hârtie pe care
s'a scris câte un nume de
flăcău. Deasupra apei, se

mișcă o găoace de nucă,
cu o lumânare aprinsă, care,
împinsă ușor, aprinde câte
o hârtiuță, indicând astfel
numele viitorului soț.

Acolo, ca și aici, oglinda
are putere fermecată; de-
acea, fetele, fără să cli-
pească, îndelung, cată a-și
vedea, în luciul ei, ursitul.
Acesta mai poate fi zărit
și scrutând întinericul fân-
tânei, cu lumânarea dela
Paște. Iar de vrea să-l viseze,
fata pune, sub perna pe
care doarme, niște turte,
făcute din făină — cantitate
18 găoace de nucă sau trei
degetare — și apă, adusă,
cu gura plină, dela trei
fântâni deosebite...

Și câte alte obiceiuri nu
se săvârșesc în noaptea în
care anul cel vechiu se duce
și un altul, nou, mijeste,
luându-i locul!

Vrăjită noapte, când cerul
se cutremură, deschizându-și
porțile spre a-și arăta nea-
semita-i frumusețe! Fer-
mecată noapte, când limbi
de foc apar la suprafața
pământului, semn că, acolo,
zac comorile, râvnite de
oameni! Duhul sfânt, înfăp-
tuitor de adevăr și dreptate,
în această noapte, — crede
moldoveanul basarabean, —
plutește în lume și prin tot
felul de semne ni se vedește
viitorul, destinul hărăzit de
Atotputernicul. Tainică
noapte, de care Românul
de pretutindeni, a legat
atâtea credințe și superstiții,
urzind țesătura aceluiaș
suflet, din apele Tisei, până
dincolo de malurile Nis-
trului!...

Prof. George Uță

1) Din „Datina Basarabiei” de d-l
Constantinescu și I. Stoian.Ministerul Afacerilor Interne
Cabinet, Nr. 14200Domnul Mareșal Antonescu
este informat că văduvele de
război, care locuiesc împreună
cu părinții fostului soț sunt
date afară din locuințe de
către aceștia din urmă.În toate aceste cazuri fiind
vorba de o lipsă de omenie,
domnul Ministru al Afacerilor
Interne ordonă ca să internați
imediat în lagăr pe cei vino-
vați, și să aduceți această
măsură la cunoștința tuturor
cetățenilor.Domnul Ministru ordonă ca
să raportați de asemenea toate
aceste cazuri Ministerului.Ministerul Justiției
DIRECȚIUNEA JUDICIARĂ

Publicație

D-l Ioan D. Osadiuc domiciliat
în Piatra Neamț str. Alexandru
Cel Bun Nr. 54 a lauit cerere
acestui Minister de a fi autori-
zat să schimbe numele sau pa-
tronimic de Osadiuc în acela de
Oprescu spre a se numi Ioan
D. Oprescu.Ministerul publică aceasta,
conform art. 11 din legea asupra
numelui spre știința aceluia cari
ar voi să facă opoziție în
termenul prevăzut de aliniatul
II al zisului articol.

Moș Crăciun a venit la copii dela Căminul de zi din Siatra-N.

Mercuri — la 11 — Moș Crăciun cel chemat în toate părțile și dorit de toți a izbutit să ajungă la Căminul de zi și Creșa copiilor mic. În sala mare, comitetul alcătuit din doamnele: Eug. Popovici, prezidentă, Alexandrina lt.-colonel I. Teodorescu - Darie, d-na cpt. M. Lăzărescu, Rodica Mihailescu, d-na lt.-colonel Vasilescu, Iohana Zahmann, d-na Otea, d-na cpt. Iliescu, d-na Vorniceș și d-na Grințescu, au așezat un mare brad frumos împodobit, având alături darurile cari constau din hăinuțe, ciocapi, săpun, alimente, jucării și bomboane, lângă care strălucea ca argintul o stea mare și mândră. Selecte asistențe, în frunte cu d-l prefect al județului, lt.-colonel I. Teodorescu-Darie, cpt. M. Lăzărescu, primarul orașului, pr. C. Matasă, proprietarul Circ. I. cu doamna, d-na pr. V. Constantinescu, d-na insp. g-lă Eufra, Manoliu, d-na pr. V. Vasiliu, d-na lt.-col. Răscănescu, d-na lt.-col. Maxim, a d-nei intendanță Vasiliu, a d-nei dr. Micu, Biult, prof. H. Mihailescu, I. Moruzzi ș. a. i-a vorbit d-na prezidentă Eug. Popovici, subliniind munca pentru țară și neam a doamnelor din comitet, care traduc în faptă indemnul Conducătorului Statului de a avea grijă de copii neamului; d-sa a adus mulțumiri donatorilor: D-l Prefect a dăruit 40 de rochițe, pulovere și orez; d-l primar a dat 4 kg. de bomboane — în afară de faptul că primăria dă lunar câte 30.000 lei pentru hrana acestor copii. Comitetul a colectat toate celelalte daruri, între care stofă pentru 60 paltoane. Dintre ceilalți donatori sunt de citat: d-l maior Cl. Ștefănescu, cooperativa „Albina” din Tarcău (prin d-l Panait Popovici), fabrica de hârtie și mucava, batalionul de munte, d-na Alevara, care a dat 10 perechi de șosete de lână, d-na Măndica Iurașcu, d-na Zane, elevule liceului teoretic de fete și d-l G. Biult, care totdeauna dă un concurs neprețuit acestor opere de binefacere.

În încheiere, d-na prezidentă exprimă tuturor recunoștință în numele mamelor, soțiilor de eroi, ca și părinților ostași cari luptă departe pentru neam și patrie.

D-l Prefect, marele și caldul prieten al copiilor, căruia în mod special s-au adus mulțumiri, arată că fapta doamnelor din comitet și a tuturor făcătorilor de bine vorbește dela sine

și că în această privință ne găsim pe drumul cel drept. Se trimit apoi, telegrame omagiale Domnului Mareșal Antonescu și Doamnei Maria Mareșal Antonescu. Urmează după aceasta producția grădini de copii între 3 și 7 ani sub conducerea d-rei Eliza Nicolau. Corul micuților înțonând „Bună dimineața la Moș Ajun”, „O! ce veste minunată!”, „Domn, Domn

să năltăm”, „Steaua sus răsară” și „Plugușorul”, alternează cu recitățile fetițelor și băiețașilor ca: „Scrisoare lui Moș Crăciun”, „Carte poștală lui Moș Crăciun”, „Moș Crăciun”. Moșul cel iubit a împărțit cu dărnicie apoi la cca. 100 copii — între 1 an și 7 ani — bogate daruri, bucurându-i atât pe ei cât și pe mamele care-i purtau în brațe.

Crăciunul printre răniți

(Continuare din pag. 1-a)

prefectul județului, preamărind jertfa celor căzuți și a celor răniți în lupta cu inamicul neamului, credinții și țării noastre. În special de această d-l Mareșal Antonescu se îngrijește și noi toți îi înconjurăm cu dragostea noastră frățască, ocrotindu-i pe ei și familiile lor de toate grijile și suferințele. În numele Armatei a vorbit d-l colonel Al. Niculescu, c-dt. garnizoanei, încheind cu urarea ca toate aceste jertfe sfinte să ne aducă bucuria de a sărbători la anul viitor, Crăciunul în pace și liniște cu deptatea noastră înfăptuită complet spre Răsărit și spre Apus. În numele răniților și al personalului spitalului a vorbit d-l Dr. M. Enăchescu. S-au împărțit apoi pachetele la răniți, cari cu lacrimi în ochi primeau din

măinile d-lui prefect și ale d-lui comandant al garnizoanei, dragostea fraților și grija Conducătorului. După terminarea acestei împărțiri, corul orașului Piatra-N., condus de d-l C. Alexandrescu a cântat mai multe colinde și cântece de stea, aducându-se astfel și între acești eroi ai neamului, Crăciunul nostru creștinesc și românesc. Intreaga asistență a vizitat apoi saloanele de răniți și instalațiile spitalului, exprimându-și admirația și adresând felicitări nestăruite domnului dr. Petre Bogdan, directorul spitalului, corpului medical, d-lui N. Radu, administratorul spitalului, surorilor și gardienelor, pentru chipul strălucit cum îngrijesc de răniți în special și în general de oricine are nefericirea să ajungă pe pat de spital.

România
Poliția Piatra Neamț

Publicație de vânzare

Nr. 20094

:1943, Decembrie, 28

În conformitate cu adresa Nr. 62702 din 18 Decembrie 1943 a Judecătoriei Mixte Piatra-Neamț;

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 11 Ianuarie 1944 la 10 dimineața se va vinde prin licitație publică în piața Tâchel Corbu din acest oraș, averea mobilă sechestrată cu procesul verbal din 11 Decembrie 1943 dela debitorul SMERL SMILOVICI din Piatra-Neamț str. Sublt. Constantinu Nr. 43 pentru despăgubirea creditorului Laura Catz azi Weinfeld din București de suma lei 50.000 (cincizeci mii) capital cu -procente legale și cheltuieli de judecată ce-i datorează în virtutea Cărții de

Judecată Comercială Nr. 2350 din 20 Noiembrie 1931 a Judecătoriei Mixte Piatra-N., investite cu titlul executor Nr. 1539 din 5 Dec. 1931.

Comisar,

C. C. ATANASIU

Inventarul averii ce urmează a se vinde:

Una pianină marca „Foster”, 2. Un frigider de metal vopsit alb, 3. Un aragaz de gânt, 4. cinci șifoniere din care două albe și una culoare maron și două negre duble, 5. O dormeză în bună stare, 6. Zece metri lemne de foc.

S'a pierdut două recipise în alb dela Regimentul 15 Dorobanți.

Le declar nule.

Pierdut Buletinul de Populație pe numele Caramidaru Sami, str. Cuza Vodă 166. Il declar nul.

FABRICA DE HÂRTIE ȘI MUCAVA PIATRA-N.

Angajăm personal de pază, oameni cu antecedente corecte, sănătoși elate între 35-45 ani care vor fi scutiți de mobilizare.

Oferte se vor adresa la Direcțiunea Fabricii de Hârtie și Mucava, Piatra-Neamț.

Banca Cooperativă de Credit
Mărunt și Economie
Soc. Anonimă, în Liquidare
Piatra-Neamț

Publicație de vânzare

Se aduce la cunoștință publică că pentru executarea operațiunilor de lichidare a Băncii Coop. de Credit Mărunt și Economie S.A. în lichidare din Piatra-N. și în baza aprobării Onor Consiliului Superior Bancar, se va vinde prin licitație publică Mobilierul și Portofoliul de titluri aparținând acestei bănci, atât dela Centrula Băncii din Piatra-N. cât și de la Agenția Tg.-Neamț și anume:

În ziua de 25 Ianuarie 1944 ora 10 dimineața pentru Centrula Piatra-N. în localul Băncii din str. Constantin Șoarec Nr. 1, iar pentru agenția Tg.-Neamț în ziua de 27 Ianuarie 1944 ora 10 dimineața în localul Agenției din Tg.-Neamț str. Ștefan cel Mare.

Mobilierul și Portofoliul de Titluri este compus după cum urmează:

1. Mobilier

la centrula Piatra-Neamț:

Una cassă de bani cu posament de lemn, una masă acoperită cu mușama, 12 scaune, un cuier de fier, una presă de copiat, o scuiptoare un dulap de lemn, o pendulă două mese de brad acoperite cu mușama, format mic, un pupitur, un stol confecționat, două lighene, 7,80 m. mușama pe dușumea, o galerie de alamă, 5 abajatoare pentru becuri electrice, o firmă veche, o masă pentru mașina de scris două lămpi de gaz, o sobă Calorifer Belge Nr. 4, 6 jum. burlane pentru sobă, un birou de stejar, perdele brise-bisse, două teșgele pentru birou, un preș pe dușumea, un cuier mic de lemn, o mapă pentru portofoliu, un gratar de șters picioarele.

la agenția Tg. Neamț

Un birou vechi, un dulap arhivă, o presă de copiat, o cassă de fier, un cuier de fier o firmă mare, 5 scaune de lemn, un fotoliu de lemn, un cuier de lemn, un grilaj la cassă, două firme mici, o masină de scris, două pupitre masă, un coș pentru hârtie, două lămpi electrice (becuri).

Portofoliul de Titluri

Titlu împrumutul Reîntregirii Nr. 19:6290 val. nom. lei 5.000, idem Nr. :986390 val. nom. 5.000 lei, idem Nr. 1987116 val. nom. 5000 lei, idem Nr. 0540921-4 val. nom. 20.000 lei, idem Nr. 0540925-8 val. nom. lei 20.000.

Atât mobilierul cât și portofoliul de titluri supuse vânzării se pot vedea în orice zi de lucru între orele 10 și 12 dim. la sediul Băncii Centrale din Piatra-N. și la agenția din Tg. Neamț.

Lichidator,
AL. IONESCU

PIERDUT 5 Ian., acte militare cu permis de tren și acte militare. Contra recompensă Hotel Bulevard sau Poliția pe numele O. Cădere.

Informații

Domnii Pretori și Primari ai comunelor din jud. Neamț sunt insistent rugați să ia măsuri de executarea ordinului Prefecturii Nr. 23.634 din 25 Noembrie 1943, [care dealtfel trebuia executat până la 22 Decembrie 1943.

Abonații noștri sunt rugați a se pune la curent cu plata abonamentului.

Marți 11 Ianuar 1944 sosește în Piatra-N. d-l Moise G. Marinescu, președintele Asociației generale a Învățătorilor din România împreună cu d-l Secretar G-ral Mircea Ispir și casier central P. Miromescu Mera.

În aceeași zi vor avea o ședință de lucru la Asociația Învățătorilor din Piatra-N. și vor vizita înaintași stegari ai învățământului, d-nii: Leon Mrejeriu, Al. Gheorghiu, Petre Gheorghieasa. A doua 12 Ianuarie va avea loc o constatare la Tg. Neamț, unde va fi vizitat d-l inst. pensionar Gh. Popescu.

Funcționarii Administrației Financiare a jud. Neamț, au dăruit 130 pachete cu țigări pentru răniți din spitale. În fiecare pachet au pus și câte un bilețel cu următorul cuprins: „Funcționarii Ad-ției Financiare jud. Neamț, se gândesc cu drag la vitejii Neamului”.

Numărul viitor al gazetei noastre va apărea în ziua de 15 Ian. 1944.

Moșia Dănești — Greffiens — a donat Comitetului județian de Patronaj.

500 Kgr. grâu,
500 Kgr. porumb.

S'a pus în vânzare la toate librăriile din țară, tabelul pentru calcularea impozitului proporțional la facturi, impozitul excepțional 5% și impozitul pe lună și cifra de afaceri, întocmite de Gh. Băghină și Iuliu Deac, administratori financiari principali.

AFIPT

Ministerul de Război cu ordinul Nr. 59008/1943, Case I. O. V. R. București, ne face cunoscut că Comandamentul Militar din gara Buhuș găsim în stația Mărășești pe invalidul Stan Gh. din Buhuș cu o cantitate de pește adus dela Gal. și pentru Comerț fără autorizație se aduce la cunoștință tuturor invalizilor și văduvelor de război, că nu le este permis a exercita comerț fără autorizație. Cei prinși clandestin vor fi sancționați.

Pierdut carnet de refugiat Nr. 282 eliberat de Prefectura Cernăuți pe numele Andreica Șt. Gavril.

Il declar nul.

Pregătiți-vă din vreme a valiza cu lucrurile de primă necesitate, precum și actele legale de identitate; deasemenea lămpi de buzunar sau felinare.